

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

عنوان

بررسی علل و علائم بالینی اسهال در بستری شدگان بیمارستان علی اصغر اردبیل

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر منوچهر براک

متخصص کودکان و استادیار دانشگاه

استاد مشاور

جناب آقای دکتر مهرداد میرزاحیمی

متخصص کودکان و استادیار دانشگاه

نگارش:

غلامرضا حسین زاده

پایان نامه برای دریافت درجه دکترای پزشکی

شماره ثبت: ۱۴۰

سال ۱۳۷۹

تقدیر نامه

برای تهیه و جمع بندی پایان نامه از راهنمایی و کمکهای بی دریغ استاد
ارجمند جناب آقای دکتر براک و همچنین از استاد عزیز جناب آقای دکتر
میرزاحیمی به خاطر تعیین، تصویب و راهنمایی لازم درخصوص عنوان
پایان نامه نهایت تشکر و قدردانی را داریم.

غلامرضا حسین زاده

شهریور ۷۹

تقدیم به

برادر بزرگوارم شهید خداحیم حسین زاده

به پدر و مادر مهربان و زحمتگش

به همسر باوفایم و فرزند دلبندم علی

به برادران و خواهران عزیزم

و خانواده محترم همسر

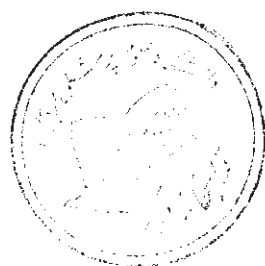
● فصل اول

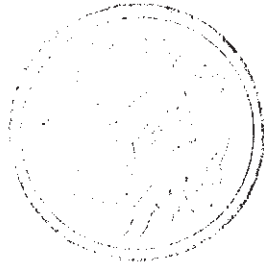
۱	مقدمه
۲	تعریف اسهال
۲	انواع اسهال
۴	گاستروآنتریت
۱۹	عوامل باکتریال
۳۷	عوامل ویرال
۴۱	عوامل انگل

● فصل دوم

۴۵	نیاز به بررسی موضوع
۴۶	بیان مسئله
۴۶	اهداف پژوهش
۴۷	اهداف ویژه
۴۸	محدودیت‌های پژوهش
۴۹	جامعه مورد مطالعه
۴۹	نحوه جمع آوری داده‌های خام
۴۹	متغیرها
۵۰	ارائه نتایج
۵۲	بحث و نتیجه‌گیری

۵۵	پیشنهادهات
۵۶	نمودارها و جداول
۷۵	فرم بررسی بیماران
۷۶	چکیده
۷۸	رفرانسها

فصل اول

بررسی (علل) و علائم بالینی اسهال

در بستری شدگان بیمارستان علی اصغر در سال ۱۳۷۸

مقدمه

اسهال یکی از علل عمده بیماری و مرگ در بین کودکان کشورهای در حال توسعه می باشد. بطوریکه تخمین زده می شود $\frac{۱}{۳}$ هزار میلیون مورد بیماری و باعث $\frac{۳}{۲}$ میلیون مرگ در کودکان زیر ۵ سال می باشد. بطور متوسط هر کودک زیر ۵ سال $\frac{۳}{۲}$ بار در سال مبتلا به اسهال می شود. ولی در برخی نقاط این متوسط به بیش از ۹ بار در سال می رسد.

در جاهائیکه اسهال زیاد است. کودکان کم سن و سال بیش از ۱۵٪ روزهای زندگی خود را با اسهال می گذارند.

حدود ۸۰٪ مرگهای ناشی از اسهال در دو سال اول زندگی اتفاق می افتد. علت عمده مرگ ناشی از اسهال حاد، کم آبی است که حاصل از دست رفتن آب و املاح در مدفوع اسهالی می باشد. سایر علل مرگ عبارتند از اسهال خونی، سوء تغذیه و عفونتهای جدی مثل پنومونی.

اسهال یک علت عمده سوء تغذیه می باشد و این بدین خاطر می باشد که بیمار اسهالی کمتر غذا می خورد و توان جذبی روده اش کاهش یافته است. بعلاوه نیاز تغذیه ای وی بعلت عفونت اضافه شده است.

هر حمله اسهالی منجر به سوء تغذیه می شود و اگر حمله طولانی گردد، اثر واضحی در رشد خواهد داشت.

بیماری اسهال مشکلات اقتصادی خاصی نیز برای کشورهای در حال توسعه ایجاد می کند. در بسیاری از کشورها، بیش از $\frac{۱}{۳}$ تختهای بیمارستانی توسط کودکان اسهالی پر می شود و اغلب این کودکان بروشهای گران، مایع درمانی